

Lokale- og Anlægsfonden

MULTIBANER

Notat vedrørende multibaner

16. marts 2008

1. Indledning

Lokale- og Anlægsfonden har i forbindelse med deres evalueringsværktøj til evalueringer blandt støttede idræts-, kultur- og fritidsfaciliteter bedt NIRAS konsulenterne administrere og analysere fonds- og puljeevalueringsskemaerne.

Evalueringsskemaerne er produktet af en selvevaluering gennemført blandt udvalgte støttede idræts-, kultur- og fritidsfaciliteter. Skemaerne er målrettet den enkelte facilitet, men dele af skemaerne er ens for alle projekter - herunder spørgsmål om, hvem der anvender faciliteterne, og hvor stor tilfredsheden er med faciliteterne.

Dette notat tager udgangspunkt i besvarelserne fra de multibaner, som har indsendt selvevalueringen.

2. Datagrundlag

Der er pr. 16. marts 2008 registreret 140 selvevalueringsskemaer. Heraf er der 90 fondsevalueringsskemaer, 41 puljeevalueringsskemaer samt 9 skemaer, der er indsamlet under en pilottest i forbindelse med udarbejdelsen af evalueringsværktøjet.

Dette notat tager som nævnt udgangspunkt i besvarelserne fra de multibaner, der har deltaget i evalueringen. En multibane kan betegnes som en afgrænset bane, der kan anvendes til flere forskellige sportsaktiviteter. Blandt de forskellige sportsgrene, man kan udøve på en sådan bane, er bl.a. gadehockey, fodbold, basketball og håndbold. Overfladen på en multibane kan fx være asfalt, kunstgræs eller gummibelægning.

Der er 14 multibane-projekter med i evalueringen, hvoraf de fleste - 10 stk. - har fået bevilget støtte midler fra Puljen. De resterende 4 projekter har modtaget en fondsbevilling. Datagrundlaget indeholder ingen projekter fra pilotindsamlingen.

Evalueringens resultaterne er en blanding af kvantitative og kvalitative vurderinger. Dvs. at selvevalueringen både indeholder de lukkede spørgsmål, hvor svarene er let sammenlignelige og de mere åbne spørgsmål, hvor besvarelsen er fri og i højere grad kan uddybes og nuanceres i forhold til de lukkede besvarelser. Begge former for besvarelse vil blive afrapporteret i notatet, om end der kun bringes et udsnit af de åbne besvarelser, som repræsenterer de generelle tendenser i evalueringen.

Da datagrundlaget for multibaner er ret spinkelt – i og med der kun er 14 multibaner med i evalueringen, og ikke alle multibaner har svaret på alle spørgsmål – skal procentsatserne læses med et vist forbehold. Fordelingerne viser en tendens, men vil være sårbare for udsving. Derfor vil de kvalitative besvarelser også have en relativ stor vægt i dette notat.

3. **Multibanernes overordnede målopfyldelse**

Tilfredsheden med nybyggeriet af multibaner er generelt stort. Som illustreret i Tabel 1, vurderes 12 ud af 14 multibaner til i høj grad at leve op til formålet og målsætningerne med byggeriet. De sidste to multibaner vurderes til i nogen grad at have levet op til formålet, og der er således ingen af multibanerne, der vurderes til i ringe grad eller slet ikke at have levet op til formålene.

Tabel 1: I hvilken grad lever byggeriet overordnet op til formålet og målsætningerne med byggeriet?

	Antal multibaner	Andel multibaner
I høj grad	12	86 %
I nogen grad	2	14 %
I ringe grad	0	0 %
Slet ikke	0	0 %
I alt	14	100 %

At der er stor tilfredshed med multibanerne skinner også igennem i de udvalgte kommentarer, som er angivet i Tabel 2. De kvalitative udsagn vidner om, at multibanerne i høj grad lever op til målsætningerne. Multibanerne bliver et sted, hvor der altid er liv, og de anvendes af børn og unge fra tidlig morgen til sen aften. Banen bruges også af de børn, som normalt ikke dyrker idræt.

Tabel 2: Beskriv og vurder kort om byggeriet overordnet virker efter hensigten i forhold til formålet og målsætningerne?

Sagsnummer	Kommentar
2004-P-0090	Skole og SFO bruger banerne som forventet. Mange børn, der ikke dyrker nogen form for sport, deltager også i frikvartererne. Idrætsforeningen har haft problemer med at finde trænere til de ønskede hold, og byens borgere bruger banerne efter skolelukning som forventet.
2004-P-0216	Banen virker fuldt ud efter formål og målsætning. Vi har måttet indføre turnusordning i frikvartererne. Der er børn (og voksne) på banen hver eftermiddag og faktisk til efter mørkets frembrud.
2005-P-0243	Hensigten var at samle børn og unge i deres fritid, hvilket til fulde er blevet opfyldt. Banen er fuld af glade børn og unge i dagtimerne, som mødes på tværs af alder og køn.

Der er på forhånd defineret en eller to specifikke målgrupper, som multibanerne har ønsket at tiltrække til deres faciliteter. For de fleste multibaner er det området børn og unge, man i særlig grad har ønsket at tiltrække, men enkelte baner har også ønsket at få den organiserede idræt og øvrige lokale borgere til at anvende banen.

Tabel 3 viser, at det i høj grad er lykkedes at tiltrække de på forhånd valgte målgrupper. For ingen af multibanerne er det i ringe grad eller slet ikke lykkedes at tiltrække den udvalgte målgruppe.

Tabel 3: I hvilken grad er det lykkedes at tiltrække den/de på forhånd valgte målgrupper?

	Antal målgrupper	Andel målgrupper
I høj grad	8	67 %
I nogen grad	4	33 %
I ringe grad	0	0 %
Slet ikke	0	0 %
I alt	12	100 %

Note: Dette spørgsmål er besvaret for 9 multibaner, hvoraf 3 har haft to på forhånd definerede målgrupper.

Tabel 4 viser nogle af forklaringerne på, hvorfor det i så høj grad er lykkedes at få de på forhånd udpegede målgrupper til at benytte sig af multibanerne. Derudover fremhæves også et eksempel på, hvorfor det kun i nogen grad er lykkedes et enkelt sted.

Det, der gennemgående nævnes som de vigtigste årsager til, at det er lykkedes at få især børn og unge til at benytte multibanerne, er banernes centrale placering og høje kvalitet, god markedsføring samt en stor lokal opbakning.

Tabel 4: Beskriv hvorfor det er lykkedes/ikke er lykkedes at få den/de på forhånd valgte målgrupper til at benytte byggeriet?

Sagsnummer	Kommentar
1998-F-0109	Når det kun "i nogen grad" er lykkedes at tiltrække den organiserede idræt, skyldes det primært, at der ikke var nogen lokale foreninger, der bød ind (...) Nu er det lykkedes fra næste sæson at få 2 større til dels lokalforankrede foreninger ind, og sammen med de allerede "etablerede" udgør de en god bredde på udbud og tilbud. På den anden side er meget idræts- og fritidsliv i bydelen præget af spontanbrugere, så derfor er der også planlagt plads til disse grupperingers udøvelse af idræt (og kultur).
2004-F-0021	Fordi området indbyder til aktivitet, og vi bor i et mindre lokalområde, hvor der ellers ikke er de store udfordringer.
2005-P-0169	Multibanens centrale placering ved vores nye Egnscenter og lige ved siden af skolen har været meget vigtigt. Vi har ikke så mange faciliteter i området. Desuden har den lavet et nyt samlingssted i vores landsbysamfund.
2006-P-0086	Det er lykkedes på grund af omtale, fælles opbakning, et godt forarbejde fra idrætsforeninger og skole/ fritidshjem og lokale ildsjæle.

I forlængelse af forrige spørgsmål er det også vurderet, i hvor høj grad det er lykkedes at tiltrække forskellige brugergrupper til multibanerne – foruden dem, som på forhånd var tiltænkt som målgruppe.

Tabel 5 viser, at det også i høj grad er lykkedes multibanerne at tiltrække forskellige brugergrupper. Ved ti ud af tolv multibaner vurderes det, at det i høj grad er lykkedes at få forskellige grupper til at benytte sig af multibanen.

Tabel 5: I hvilken grad er det alt i alt lykkedes at få forskellige brugergrupper til at benytte byggeriet?

	Antal multibaner	Andel multibaner
I høj grad	10	83 %
I nogen grad	2	17 %
I ringe grad	0	0 %
Slet ikke	0	0 %
Det har ikke været formålet	0	0 %
I alt	12	100 %

I selvevalueringen bliver det uddybet, hvorfor det er lykkedes at få flere forskellige brugergrupper til at benytte multibanen. De mest udbredte forklaringer er multibanens centrale beliggenhed, samt at multibanens mange anvendelsesmuligheder appellerer til mange forskellige grupper.

Tabel 6: Beskriv hvorfor det er lykkedes/ikke er lykkedes at få forskellige brugergrupper til at benytte byggeriet?

Sagsnummer	Kommentar
2004-P-0216	Vi har ikke gjort noget særligt for at få andre brugere ind ud over presseomtalen i forbindelse med indvielsen. Jeg har talt med nogle af brugerne, når jeg har set nye folk på banen. De angiver, at de blot har hørt om banen og derfor gerne ville benytte den. Det kan være personer uden direkte tilknytning til skolen eller personer (gerne unge mennesker) på familiebesøg i området.
2005-P-0243	I weekenderne samles hele familier på banen til en intern konkurrence i forbindelse med familiefester. Desuden bruger børn banen i deres frikvarter (alle kan være med)

Evalueringen af multibanen vidner også om, at det for hovedparten af banerne er lykkedes at tiltrække det forventede antal borgere. Ti ud af tretten multibaner mener, at det i høj grad er lykkedes, mens den resterende andel vurderer, at det i nogen grad er lykkedes. Fordelingen kan ses i Tabel 7.

Tabel 7: I hvilken grad er det alt i alt lykkedes at opnå det forventede antal borgere?

	Antal multibaner	Andel multibaner
I høj grad	10	77 %
I nogen grad	3	23 %
I ringe grad	0	0 %
Slet ikke	0	0 %
Det har ikke været formålet	0	0 %
I alt	13	100 %

De kvalitative vurderinger peger på, at positiv omtale i forbindelse med de nyopførte multibaner, de fleksible vilkår på en multibane samt arrangementer for interesserede har haft stor betydning for, at det i høj grad er lykkedes at tiltrække det forventede antal borgere. Tabel 8 viser to udvalgte kommentarer.

Tabel 8: Beskriv hvorfor det er lykkedes / ikke er lykkedes at opnå det forventede antal brugere?

Sagsnummer	Kommentar
2004-P-0248	Ved at vi har lavet arrangementer på banen for at vise, hvad banen kan bruges til.
2005-P-0243	Fordi alle kan være med uanset niveau, alder eller sportslige ambitioner.

4. Byggeriets faciliteter

I forbindelse med multibanen er der i enkelte tilfælde mulighed for også at anvende øvrige faciliteter. I selvevalueringen spørges der til, i hvilken grad anvendelsen af hver enkelt af de på forhånd udpegede faciliteter har levet op til formålene. Multibanerne har vurderet ud fra op til tre forskellige faciliteter, hvorfor der indgår 18 faciliteter fordelt på de 14 multibaner i Tabel 9. En facilitet kan fx være selve multibanen, et klatrestativ eller en minikunstgræsbane.

Tabel 9 viser, at hovedparten af faciliteterne i anvendelsen lever op til deres formål. 15 ud af 18 faciliteter vurderes til i høj grad at leve op til formålene. Kun en enkelt facilitet vurderes til i ringe grad at leve op til formålene.

Tabel 9: I hvilken grad har anvendelsen af én af de (op til tre) nye faciliteter levet op til formålene?

	Antal faciliteter	Andel faciliteter
I høj grad	15	83 %
I nogen grad	2	11 %
I ringe grad	1	6 %
Slet ikke	0	0 %
I alt	18	100 %

Note: Dette spørgsmål er besvaret for 14 multibaner. 11 multibaner har haft en facilitet at vurdere anvendelsen af, 2 multibaner har haft to faciliteter at vurdere anvendelsen af, mens en enkelt multibane har haft tre faciliteter at vurdere anvendelsen af.

Som vist i den ovenstående tabel vurderes hovedparten af faciliteterne i tilknytning til multibanen i høj grad at leve op til deres formål. Alligevel har der i fire tilfælde været behov for at få foretaget ændringer efter indvielsen. Det illustreres i Tabel 10.

De ændringer, man har været nødt til at foretage, har dog været i småtingsafdelingen. Et enkelt sted har man sat lys op på banen med automatisk afbryder, et andet sted har det været nødvendigt at forstærke målene, og et sted har der været problemer med svejsninger i kunstgræsset.

Tabel 10: Har det efter indvielsen vist sig nødvendigt at foretage ændringer i byggeriet (i forhold til fx akustik, overflader, rengøringsegnethed m.v.)?

	Antal multibaner	Andel multibaner
Ja	4	33 %
Nej	8	67 %
I alt	12	100 %

5. Effekter af byggeriet

Besvarelsene fra selvevalueringen viser, at der i næsten alle tilfælde har været uventede effekter af byggeriet af multibanerne. Lidt under halvdelen af banerne har oplevet uventede positive effekter, og samme andel har haft både negative og positive effekter, mens der er et enkelt tilfælde, hvor man kun har haft negative uventede effekter. Tabel 11 viser også, at kun en enkelt multibane ikke har haft nogen uventede effekter.

Tabel 11: Har der været uventede positive og/eller negative effekter af byggeriet?

	Antal multibaner	Andel multibaner
Ja, positive effekter	6	43 %
Ja, negative effekter	1	7 %
Både positive og negative effekter	6	43 %
Nej, ingen uventede effekter	1	7 %
Ved ikke	0	0 %
I alt	14	100 %

Tabel 12 viser et udpluk af de uddybende kommentarer til de positive og negative effekter, som byggerierne har afstedkommet ved multibanerne. Mange af de positive kommentarer handler om, at multibanen har givet områdets børn og unge større lyst til at dyrke fysiske aktiviteter. Derudover er det blevet et godt mødested for børn og unge.

Blandt de negative effekter, der bliver fremhævet, er støjgener fra multibanen og det hårde arbejde i anlægsfasen.

Tabel 12: Hvilke uventede positive/negative effekter har der været af byggeriet?

Sagsnummer	Positiv kommentar
2004-P-0248	De unge har kunnet finde hinanden og har sat fokus på bevægelsesmuligheder i hverdagen.
2005-P-0243	Banen står aldrig uberørt i dagtimerne. Den hidtil bedste investering, området har lavet.
2006-P-0086	Nogle har været skeptiske i starten og sagt: "Hvad skal vi med den?". Men i dag bruger de banen i sundhedens ånd.
Sagsnummer	Negativ kommentar
2004-P-0036	Naboer klager over støj efter kl. 21.
2004-P-0248	Placeringen har gjort, at de mindste kun bruger banen, når de voksne er med. De kan ikke altid bare bruge banen.
2006-P-0086	Det er et hårdt arbejde i anlægsfasen for de frivillige, hvilket nok er kommet som en overraskelse for nogle.

6. Opsamling af resultater

I dette notat er beskrevet, hvordan de multibaner, som har modtaget støttemidler fra Lokale- og Anlægsfonden, vurderer deres byggeris overordnede målopfyldelse, faciliteter og uventede effekter.

Den gennemgående opfattelse er, at multibanerne har indfriet de fleste af de mål og forhåbninger, som på forhånd var stillet til dem. Dette illustreres af Tabel 13, som er et udvalg af de overordnede kvalitative kommentarer og gode råd, som selvevalueringen af multibanerne har bidraget med.

Tabel 13: Supplerende kommentarer og gode råd på baggrund af byggeriet af multibanen

Sagsnummer	Kommentar
1997-F-0099	Som det fremgår af besvarelsen af spørgsmålene, så er der kun tilfredshed med de anlagte baner. Banerne er et populært opholdssted - og tilstedeværelsen af de "uorganiserede" har ikke givet anledning til nævneværdige problemstillinger. Banerne har været en ubetinget succes.
2004-P-0036	Vores finansieringsmodel kan varmt anbefales: At så mange som muligt betaler så lidt som muligt. Dvs. at vi fik bidrag fra 16 lokale foreninger og handlende. Desuden kommunen, DBU, LOA samt skolen. Finansieringsmodellen sikrer medejerskab samt en åben brugergruppe.
2004-P-0090	Skal man bygge noget, som alle kan benytte hele tiden, må man absolut ikke gå på kompromis med byggematerialer. Det gjorde vi heldigvis ikke, og derfor står begge banerne stadig og ser flotte ud.
2005-P-0169	Multibanen har været et stort aktiv for vores lokalområde. Så meget at vi er ved at undersøge de økonomiske muligheder for at få lys på banen. Ligeledes arbejder vi for at skabe grønne områder med græs og borde/bænke og sandkasse rundt om multibanen.

Samlet set må det konkluderes, at der er bred tilfredshed med multibanerne, som i næsten alle tilfælde lever op til de på forhånd fastsatte målsætninger. Multibanerne giver med deres mange muligheder flere forskellige grupper - af specielt børn og unge - mod på fysiske aktiviteter, lige som de ofte fungerer som et levende samlingssted i et lokalsamfund eller i en bymidte.